

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Skuggasundi 3, 101 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: NEL 21080003

Ákvörðun nr. 16/2022

Þann 20. janúar 2022 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 16/2022.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst með bréfi þann 1. ágúst 2021 erindi [REDACTED]. Í erindinu eru gerðar athugasemdir við ummæli og orðalag [REDACTED]. Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu, sem hann lét falla í [REDACTED] á RÚV þann [REDACTED] 2021. Í erindinu er vísað til eftirfarandi ummæla [REDACTED] i meðfylgjandi frétt sem fjallar um mótmæli [REDACTED].

Erindið var einnig framsent nefndinni frá Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu þann 28. september 2021.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærur á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Ekki heyrir undir valdsvið nefndarinnar að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála. Hins vegar fellur það undir valdsvið nefndarinnar hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaoðryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

3.

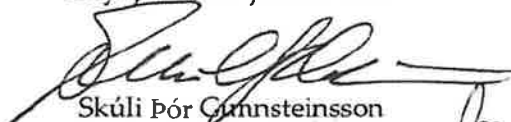
Undir verksvið nefndar um eftirlit með lögreglu fellur að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar.

Nefnd um eftirlit með lögreglu tekur ekki afstöðu til þessara ummæla eða hvort tilefni sé til, með hliðsjón af fyrirbyggjandi upplýsingum um atvik máls, að hefja meðferð máls í tilefni þeirra. Er það hlutverk viðkomandi lögreglustjóra sem yfirmanns þess lögreglumanns sem um ræðir, sbr. m.a. ákvæði laga nr. 70/1996, um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins. Samkvæmt framangreindu er hins vegar fullnægt því skilyrði að fram sé komin kvörtun vegna starfsaðferða eða framkomu starfsmanna lögreglu í skilningi 1. mgr. 35. gr. a. í lögreglulögum sem viðkomandi lögreglustjóri ber að taka formlega afstöðu til. Af því tilefni er erindið sent Lögreglustjóranum á höfuðborgarsvæðinu til þóknarlegrar meðferðar.

Niðurstaða

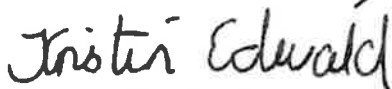
Erindi [REDACTED] er sent áfram til Lögreglustjórans á höfuðborgarsvæðinu til þóknarlegrar meðferðar.

Reykjavík, 20. janúar 2022

Skúli Þór Gunnsteinsson

Formaður

Kristin Edwald

Þorbjörg I. Jónsdóttir